

Η απόκρυφος περιαυτολογία (Αρχ. Σεβαστιανός Τοπάλης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουνίου 6, 2016

Έρχονται στιγμές που μπαίνεις σε μία χαρισματική αυτοσυνειδησία και αντιλαμβάνεσαι μέσα σου ένα τεράστιο κενό, που πάει να σε αποπνίξει και να σε απελπίσει. Διαπιστώνεις ότι βρισκόσουν σε έναν φαύλο κύκλο **κενοδοξίας** και μέσα σε μία άδηλη **λατρεία και προβολή του εαυτού σου**. Ύπουλα βλέπεις να δουλεύει μέσα σου μία μυστική και **απόκρυφη περιαυτολογία**. Μέσα στην καθημερινή δουλειά και στον αγώνα και τον κόπο συλλαμβάνει κανείς τον εαυτό του να κινείται σ' αυτή την ψευδαισθηση... να κτίζεται το μεγάλο ψέμα μέσα του. Είναι ο βάτραχος που κοάζει με τόσο άγαρμπο τρόπο μέσα στα λιμνάζοντα ύδατα της υπερηφάνειας αφαιρώντας κάθε χαρά της ταπεινής προσευχής του ανθρώπου του Θεού. Και νιώθει να χάνει τον Θεό και την χάρη Του να απομακρύνεται. Ένα ξεκλέψιμο του διάβολου. **Και τι τραγικό να υπηρετείς τον εαυτό σου και να λατρεύεις το είδωλό σου και να στήνεις τον αυτοθαυμασμό σου με ένα κυνηγητό επαίνων των άλλων και σε μία σκληρή σύγκριση και αντιπαράθεση με τους άλλους! Ματαιότητα που πνίγει και αφαιρεί την χαρά της καθάριας αγάπης και της ειλικρινούς προσφοράς.**

Και η απόκρυφη περιαυτολογία δεν είναι μόνο στα λόγια, αλλά κυρίως σε έναν απόκρυφο και άδηλο τρόπο ζωής. Μπορεί να είναι κάποιος χριστιανός και άνθρωπος της προσφοράς, αλλά μέσα του να κρύβει την άβυσσο της **αυτοπροβολής** και της **υπερηφάνειας**. Κι' αυτό είναι ο πιο ύπουλος εχθρός που δόλια βάζει τον άνθρωπο να δουλεύει για τον εαυτό του, να τον τρέχει και να τρέχει στην πιο άγια προσφορά μόνο και μόνο για να νιώσει μία εσωτερική ικανοποίηση. Και στήνει το αυτί του για να ακούσει τυχόν επαίνους είτε από τον αυτοθαυμάζοντα εαυτό του είτε από τον διπλανό του, και να χαρεί για να συνεχίσει. Βέβαια, μπορεί να κινιόταν με μία ταπεινοσχημία και ευλάβεια επίπλαστη, αλλά όλο αυτό που έκτιζε ήταν η μεγάλη απάτη, η αθλία απόκρυφη περί του εαυτού του ενασχόληση και δόξα. **Δεν μπορεί να είναι χαρούμενος και ειρηνικός, αλλά παλεύει πάντα σε μία αγωνία παρουσίας του προσώπου του.** Πόσο δύσκολα να έρχεται μία στιγμή και να σκοντάφτει μπροστά σε ένα τεράστιο βουνό, που μέχρι τώρα το προσπερνούσε και δεν το έβλεπε... Παλεύοντας να υπάρξει σαν πρόσωπο και καλύπτοντας τα κενά και την ανασφάλειά του, όλα τα έβαζε κάτω από την υπηρεσία της ανάδειξης και προβολής του εαυτού του.

Προσευχή

Την απόκρυφη αυτή περιαντολογία την βρίσκει βαθιά μέσα στην καρδιά του να κινείται με ύπουλο και βρώμικο και άδηλο τρόπο, ώστε να νοσήσει πνευματικά χωρίς να το αντιληφθεί. Είναι μία επίσκεψη ύπουλη σκέψεων που καλά - καλά δεν την συνειδητοποιεί μέσα του. Εμφανίζεται στις πιο όμορφες πνευματικές πράξεις του, όπως στην **φιλανθρωπία**, στον **λόγο**, στην **αγάπη** και στην **προσευχή**. Είναι το κρυφό δαιμόνιο που εισέρχεται για να καταφάει όλο τον μισθό της πνευματικής ζωής και προσφοράς. Η προσευχή είναι η πιο μυστική διεργασία και προσωπική έκφραση της καρδιάς. Και όμως, και **εκεί μέσα εισέρχεται ο πειρασμός και ο ταραχοποιός δαίμονας της απόκρυφης κενοδοξίας, για να χάσει το νόημά της και τον σκοπό της. Όταν είναι μόνος του ο άνθρωπος** στο κελλί του τον επισκέπτονται η ακηδία και η νύστα και πέφτει ναρκωμένος στον ύπνο ταλαίπωρος και **δεν προσεύχεται**. Αντιθέτως, **όταν είναι με κόσμο μαζί** τότε το απόκρυφο δαιμόνιο τον τρέχει σε μία νηφαλιότητα για να προσεύχεται με κατάνυξη και δάκρυα και νοσηματοδότηση στα λόγια της προσευχής και των τροπαρίων. Όμως πίσω από αυτό θα δει κανείς ότι δεν τον τρέχει η αγάπη του στον Θεό, αλλά η **κενοδοξία** του και η συνεχής στην σκέψη του ομιλία περί της πνευματικής του «μεγαλειότητος». Είναι που εκείνη την ώρα γίνεται μία βρώμικη συνομιλία με τον εαυτό του, με περιαντολογία, μία αισχρή μοιχεία και συνουσία με το δαιμόνιο της κενοδοξίας.

Κι αν προσευχηθεί με βάθος καρδιάς δεν είναι δικό του, αλλά το Πνεύμα το Άγιο που ζει μέσα στους ταπεινούς, τον καθοδηγεί και κραυγάζει «αββά ο Πατήρ» (Γαλ. 4, 6) και ζει ουράνιες θεωρίες. **Δεν είναι δικά του και δεν μπορεί να τα καυχηθεί, μα ούτε και να τα διαλαλήσει, διότι χάνονται αυθωρεί από την μικρή καύχηση**. Πάντα οι Άγιοι έκρυβαν τα πάντα για να μη χωθεί πειρασμός κενόδοξος και χάσουν την χαρά τους. Ένα τροπάριο του Μεγάλου Κανόνος λέγει αυτό το κατάντημα του ψάλλοντος ανθρώπου, που χάνει την όλη κατάνυξή του ξεφεύγοντας από την ταπεινή προσευχή: *«πολλάκις την υμνωδίαν εκτελών ευρέθην την αμαρτίαν εκπληρών, τω μεν στόματι άσματα φθεγγόμενος, τη δε ψυχή άτοπα λογιζόμενος»*. Και είναι τόσο ευάλωτο το γένος των ψαλτάδων και των ιερέων να παρασυρθούν από μία **υπερφίαλη επίδειξη φωνών** σε σημείο που να μην έχουν επίγνωση ούτε που βρίσκονται, αλλ' ούτε και τι τους γίνεται και ούτε τι επιτελούν εκείνη την ώρα. Καταντά μία θεατρική παράσταση που ο λαός οφείλει να τους ακούει άβουλα και υπομονετικά μη συμμετέχοντας, αλλά περιμένοντας πότε θα πουν το πιο όμορφο τροπάριο, της απόλυσης, το «δι' ευχών...».

Λόγος

Κατά τον ίδιο τρόπο κι όταν προσφέρει λόγο για να παρηγορήσει, για να ομολογήσει, για να βοηθήσει τον διπλανό του. Την ώρα που ο άλλος κρέμεται από τα χείλη του, τότε μπαίνει στην πόρτα της καρδιάς του ένας αυτοθαυμασμός και παρασύρεται σε μία **λογόρροια** και χαίρεται και **αυτοθαυμάζεται που τόσο καλά τα είπε**. Είναι που ο Θεός μπορεί να ρέει εκείνη την ώρα μέσα απ' αυτόν τον άνθρωπο για να

βοηθήσει το πεσμένο αδελφό, αλλά ο ομιλών χάνει τον μισθό του από το δαιμόνιο που χορεύει μέσα του. Πόσο πρέπει να ασφαλίζει κανείς τον εαυτό του την ώρα που γίνεται στόμα Χριστού για να μιλήσει! Με ταπείνωση και ιδιαίτερα αφού έχει αναπέμψει πριν χίλιες προσευχές, τότε να πει δύο λόγια. Και έβλεπες έναν άγιο του Θεού σκυμμένο να λέγει μέσα του και να προσεύχεται πριν βγει για να κηρύξει «*λάλει Κύριε και ο δούλός σου ακούει*». Έτσι μιλούσε, **έχοντας την αίσθηση πως ο Κύριος μιλά και πως έργο δικό του δεν είναι αλλά του Κυρίου. Ο πατήρ Σωφρόνιος του Essex** είχε μία προσευχή που την έλεγε ταπεινά πριν καθίσει στο εξομολογητήριο, διότι ένιωθε την ανάγκη της βοήθειας του Θεού για το έργο αυτό. Ένας ιερέας ζει την ανεπάρκειά του και δεν μπορεί μόνος του με τις δυνάμεις του να το επιτελεί.

Ο **απόστολος Παύλος** ομιλεί με πολλή αυστηρότητα στους Κορινθίους θέλοντας να βάλει την τάξη στην Θεία λατρεία. Κατά πρώτον τους απαγορεύει να πετάγονται την ώρα της λατρείας και να γλωσσολαλούν, να μιλούν με γλώσσες αγγέλων, **χωρίς να καταλαβαίνει κανείς και να προκαλούν μία αναστάτωση στην εκκλησία. Καλύτερα λίγα λόγια ταπεινά για να ακούσουν και να ωφεληθούν, παρά να πουν πολλά και ασυνάρτητα, που είναι μία προσωπική έκφραση και μόνο.** Μία κιθάρα αν την χτυπά κανείς άτακτα και χωρίς ρυθμό δεν μπορεί να βγάλει μέλος που θα χαροποιήσει την ακοή και την καρδιά του ανθρώπου (Α' Κορ. 14, 7-9). Το ίδιο συμβαίνει μέσα στην λατρεία. Όλα είναι λόγος Θεού, και η **προσευχή και το κήρυγμα, και τα δύο τα χορηγεί και τα κατευθύνει το Πνεύμα το Άγιο.** Η μουσική είναι μόνο το όχημα που μεταφέρει τον λόγο και όχι αυτή που καταργεί τον λόγο με την ασάφεια και το μακρόσυρτο μέλος. Επιπλέον, δεν επιτρέπει στις γυναίκες να έχουν λόγο στην λατρεία, αλλά να στέκονται ταπεινά και μόνο διά μέσου των ανδρών των να εκφράζουν τον λόγο τους. Κύριος στόχος του ήταν να καταργήσει την ειδωλολατρική συνήθεια να υπάρχουν ιέρειες που προσεύχονταν με ανήθικο εκστασιασμό και προκλητική λαγνεία και εκδίδονταν ως βακούφικες πόρνες. Δεν ήταν η Θεία Λειτουργία ελευσίνια μυστήρια, ούτε καταγίνονταν σε αυτήν με θυσίες βρεφών, όπως τους κατηγορούσαν, διότι δεν καταλάβαιναν την Θυσία του Χριστού στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Ο **απ. Παύλος** επέβαλε την άρνηση του λόγου στην γυναίκα την ώρα της Θείας Λατρείας και την σιωπή και το μανδήλιο στην κεφαλή της, διότι δεν ήθελε να εισέλθει ο γυναικείος αυτοθαυμασμός και θαυμασμός και η ωραιοπάθεια στον χώρο της λατρείας. Η γυναίκα είναι φύσει γένος ωραιοπαθές που καταγίνεται απόκρυφα και άδηλα πάντοτε για να προβάλλει το σώμα της και την παρουσία της. Είναι αδύνατον να έχουν ρόλο δρώμενο οι γυναίκες μέσα στην λατρεία και στο κήρυγμα, διότι αυτομάτως οι μεν άνδρες θα μπαίνουν στον ερωτικό πειρασμό της οφθαλμοπορνείας βλέποντες και φαντασιώμενοι και οι άλλες γυναίκες θα μπαίνουν σε μία ζήλεια και ανταγωνισμό. Η Εκκλησία δεν είναι τόπος επίδειξης αλλά λατρείας. Ήδη στις ημέρες μας, στους Γάμους και τις βαπτίσεις, έρχονται με τόσο

προκλητικό και ανεξέλεγκτο ντύσιμο, ώστε να νομίζεις πως είσαι μάλλον σε μία πασαρέλα και σε μία επίδειξη μόδας, παρά σε ένα προσευχόμενο πλήθος. Γι' αυτό και ο **απ. Παύλος** λέγει διαχρονικά «*Ως εν πάσαις ταις εκκλησίαις των αγίων, αι γυναίκες υμών εν ταις εκκλησίαις σιγάτωσαν· ου γαρ επιτέτραπται αυτοίς λαλείν, αλλ' υποτάσσεσθαι, καθώς και ο νόμος λέγει. ει δε τι μαθείν θέλουσιν, εν οίκω τους ιδίους άνδρας επερωτάτωσαν. αισχρον γαρ εστι γυναιξιν εν εκκλησία λαλείν*» (Α' Κορ. 14, 34-35).

Αγάπη

Το ίδιο συμβαίνει και με την αγάπη που μπορεί να γίνει απάτη. **Πίσω από κάθε προσφορά περιμένει ενδόμυχα η ψυχή να ακούσει το ευχαριστώ και να καυχηθεί γι' αυτό που έκανε.** Παράλληλα **χαίρεται κάποιος αν αυτοί τους οποίους βοηθά είτε διά λόγου είτε δι' αγαθών προσκολληθούν σε αυτόν και δουλικά τον υπηρετούν και εξαρτηθούν απ' αυτόν.** Είναι η **απόκρυφη κενοδοξία που δουλεύει τόσο ύπουλα και βρώμικα.** Γι' αυτό και η Αγ. Γραφή λέγει να μη γνωρίζεις το αριστερό σου χέρι τι κάνει το δεξί σου. Και ότι αυτός που ελεεί το φτωχό δανείζει τον Θεό. **Από τον Θεό έχει να πάρει και όχι απ' αυτόν που ελεεί. Δεν πρέπει να περιμένει τίποτα, αλλά να φεύγει και να μη διεκδικεί ούτε ευχαριστία, ούτε αναγνώριση.** Έτσι το λέγει ο **Ιερός Χρυσόστομος.**

Ελεημοσύνη δε εστιν, όταν μετά προθυμίας γίνηται, όταν μετά δαψιλείας, όταν μη νομίσης διδόναι, αλλά λαμβάνειν, όταν ως ευεργετούμενος, όταν ως κερδαίνων και μη απολλύς· επει τούτο ουδέ χάρις.

Νηστεία

Το ίδιο συμβαίνει και με την νηστεία που είναι μία εσωτερική προσωπική πράξη αγάπης και λατρείας προς τον Θεό. Πολλοί τελούν την νηστεία επειδή πρέπει να κοινωνήσουν ή επειδή το επιβάλλει η γιορτή, αλλά η νηστεία είναι έκφραση θείου έρωτος. Δεν επιβάλλεται, αλλά γίνεται με αγάπη της καρδιάς, είναι μία σωματική πείνα, που οδηγεί στην πείνα για τον Θεό, είναι γλυκύτητα και ανάλαφρο πέταγμα προσευχής και χαράς, είναι μία φυγή από την γήινη πραγματικότητα και μία γεύση ουρανού. Είναι εργασία προσωπική αγάπης και συνδέσμου με τον Θεό. **Εκεί στην ομορφιά της χαράς αυτής έρχεται και πάλι το δαιμόνιο της κενοδοξίας και αρχίζει να περιαντολογεί απόκρυφα μέσα του και να αυτοθαυμάζεται με το τι κάνει και πόσο ανώτερος από τους άλλους είναι.** Η σύγκριση και η απόκρυφη αυτή περιαντολογία μπορεί να φθάσει και σε μία φανερή καύχηση και υποτίμηση των αδελφών.

Η εξουσιαστικότητα καρπός της περιουτολογίας

Το χειρότερο όλων είναι πως, **όταν μέσα σε κάποιον επικρατεί αυτή η απόκρυφη περιουτολογία, γίνεται σκληρός για τον διπλανό του χωρίς να έχει έλεος και αγάπη. Γίνεται εξουσιαστικός βάσει του δικού του καυχήματος και αιτεί από τον διπλανό του να εφαρμόσει τα μέτρα της πνευματικότητας που αυτός πέτυχε.** Έτσι αν ο ίδιος νηστεύει αυστηρά, προσεύχεται πολύ, ελεεί πολλά, επιβάλλει το ίδιο στον άλλο και τον ψέγει και τον επιπλήττει αυστηρά αν δεν το κάνει, γιατί τούτο πηγάζει από τον άμετρο αυτοθαυμασμό του και την συνεχή περιουτολογία των λογισμών του. Δεν έχει έλεος στον αδελφό του και τον συγκρίνει και τον κρίνει βάσει του εαυτού του και τον απορρίπτει με σκιώδη τρόπο. **Κάθε άνθρωπος είναι και μία ιδιαίτερη εικόνα του Θεού και οφείλουμε να τον δεχόμαστε όπως είναι και να υπομένουμε και να καρτερούμε την πρόοδό του και την καλλιέργεια που έρχεται αργά σαν που ο γεωργός σπέρνει το φθινόπωρο και περιμένει υπομονετικά τον καρπό το καλοκαίρι, αφού περάσει ο σκληρός χειμώνας. Ο διπλανός μας και τα παιδιά μας δεν είναι άβουλα ζωντανά που εξασκούμε την προσωπική μας ιδεολογική υστερική τυραννία, αλλά τα ελεύθερα πλάσματα του Θεού που μόνα τους θα γευθούν την ζωή εν Χριστώ. Εμείς οφείλουμε να σπέρνουμε τον λόγο του Θεού, «πορευθέντες μαθητεύσατε». Δεν μιλάμε για να πείσουμε κανέναν. Ο Θεός μιλά στις καρδιές, οδηγεί στην μετάνοια και φέρνει την ουράνια αλλοίωση. Εκείνος που εξασκεί εξουσία και επιβάλλει κανόνες είναι βέβαιο ότι μέσα του δουλεύει το καρκίνωμα της απόκρυφης περιουτολογίας.**

Το να προσευχηθείς και να νηστεύεις και να μιλήσεις για τον Θεό δεν είναι τρόπος καταναγκαστικός, αλλά μία εσωτερική πηγαία **έκφραση αγάπης προς τον Θεό** που αυξάνει μέρα με την ημέρα και δεν επιβάλλεται. Ευλογημένη είναι η διάκριση των ταπεινών γερόντων ασκητών που βλέπουν όλους τους άλλους καλύτερους απ' αυτούς και τους φιλούν τα χέρια και τους φιλοτιμούν με την δική τους ευωδία αγιωσύνης και τον ελεύθερο λόγο του Θεού, για να ζήσουν μέσα τους και όχι για να καταναγκαστούν σε μία πνευματική ζωή. **Ο ταπεινός πνευματικός και ο άξιος γονιός περνάει στα παιδιά του την αγάπη του Θεού απαλά και ελεύθερα**. Τι τραγικό είναι ένα γεγονός στο **Γεροντικό**, όπου ένας μοναχός πήγε στον πνευματικό του και μιλούσε για την νηστεία του αυτοθαυμαζόμενος. Βέβαια, είχε προηγηθεί η περιουτολογία μέσα του με μία ακατάσχετη συνομιλία με τους λογισμούς του. Τότε είδε ο γέροντας ότι στους ώμους του κάθονταν δύο δαιμόνια σαν πίθηκοι και τον συνέπνιγαν με αλυσίδες. **Τραγικό να δουλεύει κάποιος πνευματικά και όμως όλος του ο κόπος να είναι εκ του πονηρού λόγω της απόκρυφης περιουτολογίας.** Ακόμη πιο τραγικό είναι ο υποτακτικός με υπερφίαλη στάση να

ελέγχει και να επιβάλλει στον Πνευματικό του τρόπους νηστείας και τυπικό προσευχής υποτιμώντας τον με την διαπίστωση ότι είναι αμελής και ράθυμος. Σίγουρα πίσω από την νεανική αυτή υπερφιαλότητα κρύβεται ένας τεράστιος όγκος εσωτερικής περιουτολογίας και κενόδοξης βλακειάς. Πάντοτε **εκείνος που θέλει να επιβάλλει θέσεις και κανόνες στους άλλους κινείται από μία εξουσιαστικότητα και μία περί του εαυτού του ενασχόληση και λατρεία.**

Ο πειρασμός της απόκρυφης κενοδοξίας και περιουτολογίας ιδιαίτερα επισκέπτεται τους ιερείς και μάλιστα με τον ιδιότυπο τρόπο να αρέσουν στις γυναίκες. Ο **Ι. Χρυσόστομος** μιλώντας στους ιερείς για το πάθος αυτό της κενοδοξίας γίνεται πολύ αναλυτικός και σκληρός σ' αυτούς που το καλλιεργούν. Απόλυτα λέγει ότι αυτός που θέλει να γίνει ιερέας, έχοντας ένα τέτοιο πάθος, πρέπει να απέχει από το αξίωμα της ιερωσύνης.

«Ο κενόδοξος ιερέας εργάζεται και πέφτει σε αθυμία, αν δεν πάρει τις φιλοφρονήσεις από τους άλλους, φθονεί τους ανωτέρους του, έρχεται σε μαλώματα μαζί τους, τους διαβάλλει για να αναδειχθεί αυτός, κατηγορεί, ψεύδεται και υποκρίνεται και καταριέται αυτούς που του έκαναν κακό, ευχαριστιέται όταν οι συνάδελφοι ιερείς, οι συλλειτουργοί του, κάνουν κάποια απρεπή πράξη, λυπάται όταν αυτοί ευδοκιμούν. Στην μεν πρώτη περίπτωση η αποτυχία των αδελφών του ιερέων νομίζει ότι εξυψώνει αυτόν, στην δε δεύτερη η επιτυχία των συναδέλφων του τον υποβιβάζει στα μάτια των άλλων. Θέλει να επαινείται και να τιμάται παρά πάντων, γι' αυτό και διδάσκει όχι για να διορθώσει, αλλά για να ευχαριστήσει τους ανθρώπους. Τους κολακεύει, όπως δεν αρμόζει σε ελεύθερο άνδρα, και έρπει σαν ερπετό αγενώς μπροστά στους πλουσίους και τους περιποιείται καταφρονώντας τους πτωχούς. Τέτοια και πολλά άλλα κάνει, και σ' αυτόν και στους άλλους. Το δε χειρότερο που κάνει ο κενόδοξος είναι ότι πολλές φορές τα κάνει όλα για να φανεί αρεστός στις γυναίκες».

Είναι δε αληθές ότι η κενοδοξία επισκέπτεται με μυστικό και απόκρυφο τρόπο και ο ιερέας δεν το αντιλαμβάνεται. Σ' αυτό ο Κύριος βοηθά με την αγάπη Του και του την αποκαλύπτει για να έρθει στην μετάνοια. Η ταπείνωσή του και η αυτοθυσία του γίνονται τα μόνιμα φάρμακα για να αποφεύγει το πάθος αυτό.

Ένας ασκητικός πατέρας, ο **Πέτρος Δαμασκηνός**, θεωρεί ιερό και τίμιο έργο της καρδιάς τον πόθο της Ιερωσύνης που είναι ένα θεϊκό αξίωμα και αρχή. Επιγραμματικά λέγει: **«Ουκ εστί κακόν το άρχειν, αλλ' η φιλαυτία, ουδέ η δόξα αλλ' η φιλοδοξία και η χείρων αυτής κενοδοξία** » (Φιλοκαλία, Γ', 69, 30-75, 15).

Από την φιλοδοξία πηγάζουν πολλά κακά. Η κενοδοξία είναι συγγενικό πάθος της φιλοδοξίας και πολεμά πολύ την ψυχή του ιερέως. Θέλει να κάνει τα

πάντα για να αρέσει στους ανθρώπους. Τρέχει και αγωνίζεται στην διακονία των ψυχών με πολύ κόπο και αυτοθυσία, αλλά μέσα του εισέρχεται άδηλαο στόχος και ο σκοπός για να φανεί «**τους ανθρώπους**», να αυτοβεβαιώσει την αξία του και να λάβει τα εύσημα του κόσμου. Η κενοδοξία ως δαιμόνιο ύπουλο και βρώμικο τρέχει τον ιερέα με σκληρούς ρυθμούς και του **ξεκλέβει όλη την ευλογία και την αμοιβή του Θεού** και την μυστική χαρά του Αγίου Πνεύματος. Όταν υπάρχει ορατός ο στόχος μέσα στην καρδιά του, που είναι η δόξα του Θεού και η σωτηρία των ανθρώπων, τότε και ο ίδιος δουλεύει με προσευχή και εμπιστοσύνη στον Κύριο, αλλά και μετά από κάθε πνευματική εργασία έχει την εσωτερική πεποίθηση ότι είναι αχρείος δούλος του Θεού. *«ούτω και υμείς, όταν ποιήσητε πάντα τα διαταχθέντα υμίν, λέγετε ότι δούλοι αχρείοι εσμεν, ότι ο ωφείλομεν ποιήσαι πεποιήκαμεν».* Αυτή η κενοδοξία έρχεται πολύ άθλια να ωθήσει τον ιερέα να απαιτεί να τιμάται ως εξουσία και να νιώθει ανώτερος από τους πιστούς ή και να **απαιτεί πρωτοκαθεδρίες, την δημοσιότητα και την παρουσία του σ' όλα τα κοινωνικά γεγονότα.** Είναι το πάθος της εξουσιολαγνείας. Το τραγικό είναι ότι ο ιερέας άδηλα και απόκρυφα καυχιέται και επιβάλλεται ως εξουσία στους ανθρώπους. Και **όλα αυτά γίνονται με το αξίωμα του Χριστού, που δεν είναι δικό του και του έχει δοθεί για να Του υπηρετεί εις τόπον και τύπον Χριστού.** Ο ίδιος ο Χριστός είπε στους μαθητές Του να μην επιτρέψουν ποτέ να ονομαστούν οι καθηγητές, οι διδάσκαλοι και οι πατέρες, διότι **ένας είναι μόνον ο πατήρ και ο διδάσκαλος, ο Θεός** (Ματ. 23, 8-13). Οι ιερείς είναι η γλώσσα του Θεού και μοιράζονται με τους πιστούς τον Θεό. **Δεν είναι οι εξουσιαστές που επιβάλλονται ή και καταναγκάζουν ή καταδυναστεύουν τον πιστό με την εξουσία που τους δόθηκε.** Η Εκκλησία του Χριστού είναι το Σώμα του Χριστού, όπου ενώνονται σ' αυτό άρρηκτα με το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. **Σ' ένα ανθρώπινο σώμα κανένα μέλος δε εξουσιάζει το άλλο, αλλά όλα μαζί με μία ενότητα συνεργάζονται για την θεϊκή λειτουργία του.**

Ο μακαριστός γέροντας επίσκοπος Αυγουστίνος έλεγε πάντοτε την όμορφη ιστορία με τον γάιδαρο θέλοντας να τονίσει την ταπείνωση των ιερέων. Κάποτε ένας νεωκόρος φόρτωσε στο σαμάρι του γαϊδάρου του δύο μεγάλες εικόνες για να τις μεταφέρει στον ναό. Στο δρόμο όλοι οι χριστιανοί προσκυνούσαν και τις φιλούσαν όπως ήταν πάνω στο υποζύγιο. Ο γάιδαρος βλέποντας την κίνηση αυτή άρχισε να αυτοθαυμάζεται και να περπατά αργά και υπερήφανα. Έκανε τον σπουδαίο. Ο άνθρωπος έλεγε μέσα του «έννοια σου και θα φτάσουμε και θα σου πω τι θα πάθεις!». Και όταν έφτασαν και πήραν από πάνω του τις εικόνες, ο αγωγιάτης τον ξυλοφόρτωσε με τον χειρότερο τρόπο. «Έτσι», έλεγε, «μας τιμούν κι εμάς τους ιερείς οι χριστιανοί, διότι πάνω μας κουβαλάμε την εικόνα του Χριστού. Μην το πάρουμε πάνω μας, τον Χριστό ευλαβούνται. Ειδάλλως θα τιμωρηθούμε άσχημα την ημέρα της κρίσεως».

Ο μόνιμος πειρασμός και ο χαμένος μισθός

Σε κάθε εσωτερική πνευματική κατάσταση του ανθρώπου, πάντα έρχεται η απόκρυφη αυτή περιουτολογία σαν άνεμος θερμός, για να κατακάψει τα ώριμα στάχυα της ψυχής, τους καρπούς πολλού κόπου και προσφοράς. **Είναι ο κλέφτης ο κρυμμένος πίσω από την πόρτα που караδοκεί να αφαιρέσει τα πολύτιμα πετράδια των αρετών.** Είναι το μόνιμο μουρμουρητό των λογισμών του γύρω - γύρω από τον εαυτό του. Ο πειρασμός είναι μία πραγματικότητα σε μόνιμη βάση μέσα στον άνθρωπο. **Η αμαρτία δεν βρίσκεται στον πειρασμό και στον ερχομό τέτοιων λογισμών περιουτολογίας, αλλά βρίσκεται μόνο στον παρασυρμό του ανθρώπου να τους αποδέχεται και να τους καλλιεργεί ανεξέλεγκτα και να τους αφήνει να επηρεάζουν την όλη πνευματική του ζωή. Οφείλει να αποδεχτεί ότι είναι ευάλωτος στον πειρασμό αυτόν και να προσέχει.** Ο ίδιος ο Χριστός πριν αρχίσει το έργο του μετά από την σαρανταήμερη νηστεία δέχτηκε τρεις πειρασμούς στην έρημο από τον διάβολο που στην βάση τους είναι μία κενόδοξη περιουτολογία που θέλει να επηρεάσει τον Κύριο. Ο Κύριος αντιμετώπισε τον πειρασμό με τον λόγο του Θεού, όπου φαίνεται ότι όλα τα έκανε προς δόξαν Θεού και την σωτηρία του ανθρώπου. Το τραγικό είναι ότι ο διάβολος ήταν καλός γνώστης των Γραφών και του απαντούσε με πολλά χωρία γνωρίζοντάς τα απ' έξω. Εδώ βρίσκεται η πλάνη της υπερηφάνειας του διαβόλου και η αιτία της πτώσεώς του. **Η ρίζα και η αρχή όλων των πτώσεων σε κάθε είδους αμαρτία είναι η πλάνη της κενοδοξίας και υπερηφάνειας.** Ένας πνευματικός άνθρωπος ξεφεύγει μεν από τον βαρύ πειρασμό της υπερηφάνειας, αλλά δεν καταλαβαίνει πως αφήνει και υπεισέρχεται μέσα του η απόκρυφη περιουτολογία που σιγά-σιγά γίνεται ένας ογκόλιθος. Διαπιστώνει, τελικά, μετά από καιρό ότι **δεν δουλεύει για τον Θεό αλλά για τον εαυτό του.**

Πρέπει να γνωρίζουμε πως πειρασμοί θα πέσουν πάνω μας, αλλά όμως ο διάβολος δεν έχει εξουσία στην ψυχή μας, διότι είναι δεμένος με αλυσίδες και ριγμένος στην φυλακή της αβύσσου από την ημέρα της Αναστάσεως του Κυρίου μέχρι της τελικής τιμωρίας του κατά την Β' Παρουσία του Χριστού (Αποκ. κεφ. 20). Εμείς δίνουμε την αξία στον διάβολο με τους φόβους και τις υποχωρήσεις μας και εμείς του την παίρνουμε. Και στις πτώσεις μας ακόμη ο Κύριος έρχεται και με στοργή αγκαλιάζει και εμβάλλει λογισμούς μετανοίας για την επιστροφή μας. Ο αντίδικος διάβολος δεν έχει δύναμη πάνω μας. Ανήκουμε στον Κύριο, ο οποίος **ποτέ δεν μας εγκαταλείπει και η αγάπη του ποτέ δεν εξαντλείται.** Και όμως, ο αγώνας του ανθρώπου για να κρατήσει την ταπείνωση και την χαρά του είναι μεγάλος και η αγωνία του ανύστακτη. Το τραγικότερο όμως όλων είναι ότι ο άνθρωπος με την περιουτολογία του που είτε την εκφράζει άδηλα με ένα εύσχημο ταπεινό τρόπο, είτε την φωνάζει μέσα στον νου του, χάνει τον μισθό του και τα αγαθά που κατέκτησε. **Τόση δύναμη έχει η καύχηση αυτή, ώστε να διαλύονται αμέσως τα πάντα και να χάνονται.** Η αγιωσύνη βρίσκεται μέσα στην αφάνεια και στην κρυφή διεργασία της αγάπης του ανθρώπου στον Θεό. Η προσευχή, η νηστεία και η ελεημοσύνη είναι

αρετές που βγαίνουν από την καρδιά του και είναι καθαρά εκδηλώσεις της αγάπης του προς τον Θεό. Η καρδιά έχει μυστικά τα μονοπάτια της και κρυφό το περπάτημά της και πολύ γλυκειά την έκφρασή της. Όταν αφήσει να μπει ο λογισμός του φαίνεσθαι και της δημοσιότητας και η γκρίνια για την περιφρόνηση των ανθρώπων, χάνει ο άνθρωπος την ομορφιά του και τον καρπό της χαράς του. **Η αγάπη δεν λέγεται αλλά ούτε και δημοσιεύεται, αλλά μένει στα κρυφά για να την αποδώσει αιώνια στα φανερά ο Θεός.** Είναι τόσο γλυκειά η αγάπη στον Χριστό, με την τριπλή αυτή έκφραση, που δεν μπορεί να βγει έξω από τον χώρο της καρδιάς σε ένα ασυλλόγιστο μοίρασμα επίδειξης και επαίνων με τους άλλους. Είναι προσωπικές οι στιγμές του θείου έρωτος. Την αγιωσύνη την βρίσκεις σε ανθρώπους που δεν φαίνονται, αλλά και που με πολλή μαεστρία κρύβονται και φεύγουν στην αφάνεια. Εκείνα που μοιράζεται και δημοσιεύει κανείς είναι ο λόγος του Θεού και η κοινή λατρεία με την ευχαριστιακή μετοχή του στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Στην επί του όρους ομιλία μιλώντας ο Χριστός για την προσευχή, την νηστεία και την ελεημοσύνη λέγει πως αυτοί που τα κάνουν για να φαίνονται στους ανθρώπους «απέχουσι τον μισθόν αυτών» (Ματ. 6, 1-18), ότι δηλ. **έχουν πάρει τον μισθό τους από τους ανθρώπους.** Δεν έχει τίποτα άλλο να τους δώσει ο Θεός.

*«Προσέχετε την **ελεημοσύνην** υμών μη ποιείν έμπροσθεν των ανθρώπων προς το θεαθήναι αυτοίς· ει δε μήγε, μισθόν ουκ έχετε παρά τω πατρί υμών τω εν τοις ουρανοίς. Όταν ουν ποιής ελεημοσύνην, μη σαλπίσης έμπροσθέν σου, ώσπερ οι υποκριταί ποιούσιν εν ταις συναγωγαίς και εν ταις ρύμαις, όπως δοξασθώσιν υπό των ανθρώπων· αμήν λέγω υμίν, **απέχουσι τον μισθόν αυτών.** σου δε ποιούντος ελεημοσύνην μη γνώτω η αριστερά σου τι ποιεί η δεξιά σου, όπως η σου η ελεημοσύνη εν τω κρύπτω· και ο πατήρ σου ο βλέπων εν τω κρυπτώ αποδώσει σοι εν τω φανερώ.*

*Και όταν **προσεύχη**, ουκ έση ως οι υποκριταί· ότι φιλούσιν εν ταις συναγωγαίς και εν ταις γωνίαις των πλατειών εστώτες προσεύχεσθαι, όπως αν φανώσι τοις ανθρώποις· αμήν λέγω υμίν, ότι **απέχουσι τον μισθόν αυτών.** συ δε όταν προσεύχη, είσελθε εις το ταμείον σου και κλείσας την θύραν σου πρόσευξαι τω πατρί σου τω εν τω κρυπτώ· και ο πατήρ σου ο βλέπων εν τω κρυπτώ αποδώσει σοι εν τω φανερώ...*

*Όταν δε **νηστεύητε**, μη γίνεσθε ώσπερ οι υποκριταί σκυθρωποί, αφανίζουσι γαρ τα πρόσωπα αυτών όπως φανώσι τοις ανθρώποις νηστεύοντες· αμήν λέγω υμίν, ότι **απέχουσιν τον μισθόν αυτών.** συ δε νηστεύων άλειψαί σου την κεφαλήν και το πρόσωπόν σου νίψαι, όπως μη φανής τοις ανθρώποις νηστεύων αλλά τω πατρί σου τω εν τω κρυπτώ· και ο πατήρ σου ο βλέπων εν τω κρυπτώ αποδώσει σοι εν τω φανερώ».*

Η αναγνώριση, ο έπαινος και η βράβευση είναι η μεγάλη παγίδα όπου γκρεμίζονται όλα. Έχει την πτώση του ο άνθρωπος όταν προωθείται από τον ίδιο ο

έπαινος και όταν ο ίδιος αρέσκεται να φαίνεται τοις ανθρώποις. Πρέπει να πούμε ότι άλλο είναι εκείνο που ο Θεός δημοσιεύει ο Ίδιος τις αρετές των Αγίων, μόνο και μόνο για την δόξα Του και την διδαχή του Ευαγγελίου.

Η ώρα της διαπίστωσης

Είναι τραγική η ώρα της διαπίστωσης ότι η περιαιτολογία του ανθρώπου απόκρυφα δουλεύει και τον φέρει και τον άγει εγωιστικά. Η απελπισία έρχεται να τον καταλάβει που δεν το αντιλήφθηκε και ζει την ερημιά και την ακαρπία του. Αυτή η αυτογνωσία οδηγεί στην μετάνοια και την αληθινή ταπείνωση, στην ανύσταση σε μία νέα ζωή. Και αυτή η μετάνοια διαμορφώνει νέους τρόπους αγαθής προσφοράς και συνύπαρξης με τους αδελφούς. Αυτή η μετάνοια του δείχνει και τους δρόμους της αντίστασης στον απόκρυφο αυτό και άδηλο πειρασμό. Είναι **φυγή από την δόξα και τον έπαινο**, καθώς και προσευχή της αγάπης του στον Θεό.

Ο ίδιος ο Χριστός, μετά από τα θαύματα που τελούσε, έφευγε μακριά για να μη Του δοξάσουν. Το ίδιο έκανε στους μαθητές Του για να μη βρεθούν σε μία ψεύτικη δόξα των ανθρώπων. Μετά από το θαύμα του πολλαπλασιασμού των άρτων επιβιβάζει τους Αποστόλους στο πλοίο και τους στέλνει μέσα στην φουρτούνα της θάλασσας της Τιβεριάδος. Ο ίδιος τους εγκαταλείπει φεύγοντας σε έρημο τόπο, βάζοντάς τους σε μία δυσκολία ακριβώς μετά από μία επιτυχία, για να τους ταπεινώσει και να τους δείξει ότι όλα με την χάρη του Θεού γίνονται και όχι με τις δικές τους δυνάμεις. Ο Κύριος δεν ήθελε να τους δοξάσει ο λαός και να τους ανακηρύξει ηγέτες του, επειδή του έδωσαν άρτο. Η βασιλεία του Χριστού είναι στις καρδιές των ανθρώπων και ο άρτος της ζωής είναι το Σώμα Του και το Αίμα Του. **Δεν ήρθε για να κάνει θαύματα ούτε και να δώσει ψωμί και να χορτάσει τους φτωχούς με υλικό ψωμί, αλλά για να θρέψει τον λαό με το ουράνιο ψωμί, τον Άρτον της Ζωής. Δεν έκανε κοινωνικό έργο, αλλά έργο πνευματικής αναγέννησης και ανύστασης. Δεν ήταν ένας κοινωνικός εργάτης, αλλά ένας πάσχων δούλος για την σωτηρία του κόσμου.** Είχε επίγνωση ότι επιτελεί αποστολή και έργο Θεού. Δεν ήταν δικό Του το θέλημα αλλά του Θεού. Δεν έκανε αυτό που Του άρεσε αλλά τον εαυτό Του τον έδωσε λύτρο για όλους και αντί για δόξα σήκωσε όλο τον ονειδισμό πάνω Του. *«Και γαρ ο Χριστός ουχ εαυτώ ήρесе, αλλά καθώς γέγραπται· οι ονειδισμοί των ονειδιζόντων σε επέπεσον επ' εμέ»* (Ρωμ. 15, 3).

Όμως θα μπορούσε να υπάρξει μία ένσταση στο σκεπτικό αυτό, διαβάζοντας τον απόστολο Παύλο που προτρέπει τους πιστούς να αγαπούν τους πνευματικούς ηγέτες των με πολλή αγάπη. Λέγει χαρακτηριστικά, *«Ερωτώμεν δε υμάς, αδελφοί, ειδέναι Τους κοπιώντας εν υμίν και προϊσταμένους υμών εν Κυρίω και νουθετούντας υμάς, και ηγείσθαι αυτούς **υπερεκπερισσού εν αγάπη** διά το έργον αυτών. ειρηνεύετε εν αυτοίς»* (Α' Θεσ. 5, 12-13). Η λέξη **«υπερεκπερισσού»** σηματοδοτεί την μεγάλη αγάπη

των πιστών προς τους ιερείς των. Όμως αυτή η αγάπη δεν είναι μία κολακεία για να δημιουργεί κενοδοξία και περιαιτολογία στον ποιμένα, αλλά είναι αγνή αγάπη και τιμή για την ιερωσύνη και τον κόπο που καταβάλλει στην διακονία των ψυχών. Αυτή η αγάπη φιλοτιμεί τον ποιμένα, για να εργάζεται άοκνα και ταπεινά και παράλληλα δημιουργεί καρδιά ευάγωγη για να δεχτεί το Ευαγγέλιο της σωτηρίας και να μορφωθεί ο Χριστός μέσα του. Αυτή η αγάπη ποιμένος και πιστού χτίζει την διδασχία και την καλλιέργεια και την καρποφορία. Αν δεν αγαπάς, πώς να σταθείς να ακούσεις και να γευτείς λόγο Θεού; Έτσι και ο Χριστός μας τρεις φορές ρώτησε τον Πέτρο, μετά από την μετάνοιά του, αν τον αγαπά, κι αυτός απάντησε με την αγάπη του και βεβαίωσε την αφοσίωσή του σ' Αυτόν. Η αγάπη αυτή τον έκανε και μαθητή ταπεινό και διδάσκαλο άξιο. Είναι αυτό που λέγει και ο **Ιερός Χρυσόστομος** πως **τίποτα άλλο δεν μπορεί να στήσει μία διδασκαλία άξια, παρά μονάχα η αγάπη του διδασκάλου με τον μαθητή**. Η διδασκαλία δεν είναι μία άψυχη σχέση με έναν υπολογιστή, αλλά εδραιώνεται στην **αγάπη μαθητού και διδασκάλου**. «*Ουδέν γαρ ούτω προς διδασκαλίαν επαγωγόν, ως το φιλείν και φιλείσθαι*».

Το κάύχημα του αποστόλου Παύλου

Ο απόστολος Παύλος θεωρεί τον εαυτό του ότι δεν ζει αυτός αλλά ζει μέσα του ο Χριστός. «*Χριστώ συνεσταύρωμαι· ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός*» (Γαλ. 2, 20). Όλα ο Κύριος τα κάνει, και το κήρυγμα και την ίδρυση των Εκκλησιών και τα θαύματα και το μόνο δικό του είναι ο πόθος του, ο κόπος του και η αυτάρκειά του χωρίς να γκρινιάζει και να μεμψιμοιρεί. «*Χάριτι δε Θεού ειμι ο ειμι· και η χάρις αυτού η εις εμέ ου κενή εγενήθη, αλλά περισσότερον αυτών πάντων εκοπίασα, ουκ εγώ δε, αλλ' η χάρις του Θεού η συν εμοί*» (Α' Κορ. 15, 9-10). Αυτή είναι η έσχατη ταπείνωσή του που δεν επιτρέπει κανέναν λογισμό περιαιτολογίας. **Τα πάντα ανήκουν στον Θεό, και ο έπαινος και η δόξα**. Νιώθει πως κάθε διακονία την επιτελεί σαν να βρίσκεται ενώπιον του Θεού. Η αίσθηση ότι τον βλέπει ο Θεός τον κρατά σε μία πιστότητα και συναίσθηση της αποστολής του. Δεν κτίζει τον εαυτό του ως ωραίο διδάσκαλο, αλλά τον Θεό κηρύττει ταπεινά. Δεν προσπαθεί να «παίξει» τον καλό σ' όλους, αλλά θέλει να αρέσει στον Θεό. «*Άρτι γαρ ανθρώπους πείθω ή τον Θεόν; ή ζητώ άνθρωποις αρέσκειν; ει γαρ έτι άνθρωποις ήρεσκον, Χριστού δούλος ουκ αν ήμην*» (Γαλ. 1, 10). Ο ίδιος δεν μπορεί να αναδεικνύει τον εαυτό του, αλλά μόνο ο Θεός. Αν καυχηθεί μόνο εν Κυρίω μπορεί να καυχηθεί. «*Ο δε καυχώμενος εν Κυρίω καυχάσθω· ου γαρ ο εαυτόν συνιστών, εκείνος εστι δόκιμος, αλλ' ον ο Κύριος συνίστησιν*» (Β' Κορ. 10, 17-18). Με το λόγο του αυτό ο απόστολος Παύλος καθιέρωσε μία περιαιτολογία που ο ίδιος έζησε και κατέθεσε δημόσια στις επιστολές του και που είναι περιαιτολογία εν Κυρίω.

Ποια όμως είναι η εν Κυρίω κάύχηση και περιαιτολογία;

1. Η πρώτη περιαιτολογία του είναι η ομολογία των αμαρτιών του και της

αναξιότητός του. Είναι η ταπεινή καύχησή του για την αγάπη του Θεού που τον ελέησε και τον συγχώρησε από τόσο μεγάλα αμαρτήματα και τον ανέδειξε Απόστολό του να ευαγγελίζεται την σωτηρία στους ανθρώπους. Το πιστεύει ότι ο Χριστός ήρθε στον κόσμο για να σώσει τους αμαρτωλούς, πρώτος από τους οποίους είναι αυτός. Καυχιέται για τα πρωτεία του στην αμαρτία και την αθλιότητα. «Πιστός ο λόγος και πάσης αποδοχής άξιος, ότι Χριστός Ιησούς ήλθεν εις τον κόσμον αμαρτωλούς σώσαι, ων πρώτος ειμι εγώ· αλλά διά τούτο ηλεήθην, ίνα εν εμοί πρώτω ενδείξεται Ιησούς Χριστός την πάσαν μακροθυμίαν, προς υποτύπωσιν των μελλόντων πιστεύειν επ' αυτώ εις ζωήν αιώνιον» (Α' Τιμ. 1, 15-16). Δημόσια ομολογεί τα λάθη του μέσα στις επιστολές του: «εγώ γαρ ειμι ο ελάχιστος των αποστόλων, ος ουκ ειμί ικανός καλείσθαι απόστολος, διότι εδίωξα την εκκλησίαν του Θεού» (Α' Κορ. 15, 9).

Ομολογεί ότι ως άνθρωπος είναι αδύναμος και ασθενής. Οι ικανότητές του για να ομιλεί είναι φτωχές, δεν έχει ούτε ρητορία αλλά και ούτε φιλοσοφική σκέψη. Όλο αυτό το λέγει απλά ότι είναι «ιδιώτης τω λόγω» (Β' Κορ. 11, 6). Παρ' όλα αυτά όμως τον διάλεξε ο Κύριός του ως διάκονο του Ευαγγελίου, κι αυτό για να μην μπορεί να καυχηθεί ότι με τις ικανότητές του επιτελεί έργο, αλλά είναι μόνο έργο Θεού και αυτός είναι μόνο ο διάκονος και ο μεσίτης. Το μόνο που έχει να καυχηθεί είναι οι αμαρτίες του και τα λάθη του, καθώς και το μεγάλο έλεος και η μεγάλη ευλογία να είναι δούλος του Θεού αποστελλόμενος εις σωτηρία των ανθρώπων. **Αυτός βάζει μόνο την ταπεινώσή του αυτή και τον κόπο του και το αίμα του**, που είναι ολοδικά του και είναι η ευάρεστος θυσία ενώπιον του Θεού. Όλη αυτή η κλήση και η διακονία ασφαλώς ισχύουν και για όλους τους αδελφούς και τους συνεργάτες του. Θεωρεί ότι είναι «τα μωρά του κόσμου» που τους διάλεξε ο Θεός για να επιτελούν τα θαύματά Του. Την δύναμη τους την δίνει ο ίδιος ο Κύριος και δεν θα μπορούσε κανείς να καυχηθεί πως είναι δικό του έργο. Η μόνη καύχιση που υπάρχει είναι η εν Κυρίω.

*«Βλέπετε γαρ την κλήσιν υμών, αδελφοί, ότι ου πολλοί σοφοί κατά σάρκα, ου πολλοί δυνατοί, ου πολλοί ευγενείς, αλλά τα μωρά του κόσμου εξελέξατο ο Θεός, ίνα τους σοφούς κατασχύνη, και τα ασθενή του κόσμου εξελέξατο ο Θεός, ίνα κατασχύνη τα ισχυρά, και τα αγενή του κόσμου και τα εξουθενημένα εξελέξατο ο Θεός, και τα μη όντα, ίνα τα όντα καταργήση, όπως μη καυχήσηται πάσα σάρξ ενώπιον του Θεού. εξ αυτού δε υμείς εστε εν Χριστώ Ιησού, ος εγενήθη ημίν σοφία από Θεού, δικαιοσύνη τε και αγιασμός και απολύτρωσις, ίνα, καθώς γέγραπται, **ο καυχώμενος εν Κυρίω καυχάσθω**» (Α' Κορ. 1, 26-31).*

«Συνίστησι δε την εαυτού αγάπην εις ημάς ο Θεός, ότι έτι αμαρτωλών όντων ημών Χριστός υπέρ ημών απέθανε. πολλώ ουν μάλλον δικαιωθέντες νυν εν τω αίματι αυτού σωθησόμεθα δι' αυτού από της οργής, ει γαρ εχθροί όντες κατηλλάγημεν τω Θεώ διά του θανάτου του υιού αυτού, πολλώ μάλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα εν τη ζωή αυτού· ου μόνον δε, αλλά και καυχώμενοι εν τω Θεώ διά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δι' ού νυν την καταλλαγήν ελάβομεν» (Ρωμ. 5, 8-11).

2. Η δεύτερη περιαιτολογία του αποστόλου Παύλου είναι ο σταυρός των θλίψεών του και των διωγμών που σηκώνει για τον Χριστό. Αν για κάτι πρέπει να καυχηθεί, είναι μόνο οι διωγμοί του που τον κάνουν αγαπητό στον Θεό. Ομιλεί για την ταλαιπωρία του και τα μαρτύριά του όχι σαν μία γκρίνια και απογοήτευση των ανθρώπων, αλλά με ένα καύχημα πως όλα αυτά γίνονται για την δόξα του Θεού. Πάντοτε εύρισκε την χαρά του για να ψάλλει και να υμνεί ευχαριστώντας τον Θεό για όλους τους διωγμούς του. Στην φυλακή των Φιλίππων υμνούσε και έψαλλε στον Θεό. Επιπλέον, τις θλίψεις του τις προβάλλει στους πιστούς για να δείξει την γνησιότητά του ως απόστολος του Χριστού, διότι τον αμφισβητούσαν. Οι διωγμοί και οι θλίψεις ήταν τα διαπιστευτήρια της γνησιότητάς Του και το καύχημά του εν Κυρίω.

«Εν κόποις περισσοτέρως, εν πληγαίς υπερβαλλόντως, εν φυλακαίς περισσοτέρως, εν θανάτοις πολλάκις· υπό Ιουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρά μίαν έλαβον, τρις ερραβδίσδην, άπαξ ελιθάσθην, τρις ενανάγησα, νυχθημερόν εν τω βυθώ πεποίηκα· οδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμών, κινδύνοις ληστών, κινδύνοις εκ γένους, κινδύνοις εξ εθνών, κινδύνοις εν πόλει, κινδύνοις εν ερημία, κινδύνοις εν θαλάσση, κινδύνοις εν ψευδαδέλφοις· εν κόπω και μόχθω, εν αγρυπνίαις πολλάκις, εν λιμώ και δίψει, εν νηστείαις πολλάκις, εν ψύχει και γυμνότητι· χωρίς των παρεκτός η επίστασίς μου η καθ' ημέραν, η μέριμνα πασών των εκκλησιών. Τις ασθενεί, και ουκ ασθενώ; τις σκανδαλίζεται, και ουκ εγώ πυρούμαι; ει καυχάσθαι δει, τα της ασθενείας μου καυχήσομαι. Ο Θεός και πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού οίδεν, ο ων ευλογητός εις τους αιώνας, ότι ου ψεύδομαι» (Β' Κορ. 11, 23-31).

Με τις σκέψεις του αυτές και τα λόγια του λέγει στους Γαλάτες να μη τον κρίνουν πλέον, διότι πάνω του κουβαλά τις πληγές του Ιησού Χριστού. *«Του λοιπού κόπους μοι μηδείς παρεχέτω· εγώ γαρ τα στίγματα του Κυρίου Ιησού εν τω σώματί μου βαστάζω» (Γαλ. 6, 18).*

Είναι δε αλήθεια πως ο Απόστολος υπερβαίνει την θέλησή Του, όταν αναγκάζεται να αποκαλύψει την εμπειρία του με το ανέβασμά του *«έως τρίτου ουρανού»* (Β' Κορ. 12, 2) και την συνάντησή του με τον Χριστό κατά την οποία άκουσε *«άρρητα ρήματα»*. Το κάνει για να απολογηθεί στους επικριτές του που τον αμφισβητούσαν. Και αφού ομιλεί για την οπτασία του, πάλι μετανιώνει και ξεσπά πρώτον, σε μία ελεεινολογία για τον εαυτό του λέγοντας *«γέγονα άφρων καυχώμενος!»*. Δεύτερον, ομολογεί πως ο Θεός του στέλνει τους διωγμούς για να μην υπερηφανεύεται για τις τόσες αποκαλύψεις και τις δωρεές που έλαβε. Τρίτον, θέλει να καυχιέται με μεγάλη χαρά *-«ήδιστα»-* για τις θλίψεις του, που μέσα απ' αυτές ξεπηδά η αληθινή ταπεινή δύναμη, που κάνει το θαύμα *«η γαρ δύναμις μου εν ασθενεία τελειούται»*. Τελικά, όλο το περί του εαυτού του, ο λόγος και το καύχημα, δεν έχει να κάνει με την υπεράσπιση του ονόματός του, αλλά μόνο του αξιώματος της ιερωσύνης του. Δεν είναι ένας αυτοθαυμασμός, ούτε και μία περιαιτολογία, αλλά μία δοξολογία στον

Θεό, μία εγκατάλειψη του εαυτού του και μία απουσία του εγώ του, διότι μέσα του δεν ζει αυτός, αλλά ζει μόνο ο Χριστός. Αν το αξίωμά του αμφισβητείται, τότε και ο Χριστός και όλο το κήρυγμα και η Εκκλησία χάνουν την υπόστασή τους. Ο ιερός Χρυσόστομος έλεγε ότι υπερασπίζομαι την ιερωσύνη μου όπως την πίστη μου. Η Ιερά Παράδοση της διαδοχής του Αποστολικού αξιώματος και της ιερωσύνης είναι τα ένα πόδι όπου στηρίζεται η Εκκλησία. Η ιερωσύνη δόθηκε απευθείας από τον Χριστό στους Αποστόλους και συνεχίζεται μέσα στους αιώνες με την διαδοχή αυτή. Η κατοχύρωση της ιερωσύνης του Αποστόλου, ως άμεσου διαδόχου του Χριστού, ήταν το μείζον θέμα, διότι εκεί στηρίζεται η Εκκλησία.

«Καυχάσθαι δη ου συμφέρει μοι· ελεύσομαι γαρ εις οπτασίας και αποκαλύψεις Κυρίου. Οίδα άνθρωπον εν Χριστώ προ ετών δεκατεσσάρων· είτε εν σώματι ουκ οίδα είτε εκτός του σώματος ουκ οίδα, ο Θεός οίδεν· αρπαγέντα τον τοιούτον έως τρίτου ουρανού. και οίδα τον τοιούτον άνθρωπον· είτε εν σώματι είτε εκτός του σώματος ουκ οίδα, ο Θεός οίδεν· ότι ηρπάγη εις τον παράδεισον και ήκουσεν άρρητα ρήματα, α ουκ εξόν ανθρώπω λαλήσαι. υπέρ του τοιούτου καυχήσομαι, υπέρ δε εμαυτού ου καυχήσομαι ει μη εν ταις ασθενείαις μου. εάν γαρ θελήσω καυχήσασθαι, ουκ έσομαι άφρων· αλήθειαν γαρ ερώ· φείδομαι δε μη τις εις εμέ λογίσηται υπέρ ο βλέπει με ή ακούει τι εξ εμού. Και τη υπερβολή των αποκαλύψεων ίνα μη υπεραίρωμαι, εδόθη μοι σκόλοψ τη σαρκί, άγγελος σατάν, ίνα με κολαφίζη ίνα μη υπεραίρωμαι. υπέρ τούτον τρις τον Κύριον παρεκάλεσα, ίνα αποστή απ' εμού· και είρηκέ μοι· αρκεί σοι η χάρις μου· η γαρ δύναμίς μου εν ασθενεία τελειούται. ήδιστα ουν μάλλον καυχήσομαι εν ταις ασθενείαις μου, ίνα επισκηνώση επ' εμέ η δύναμις του Χριστού. διό ευδοκώ εν ασθενείαις, εν ύβρεσιν, εν ανάγκαις, εν διωγμοίς, εν στενοχωρίαίς, υπέρ Χριστού· Όταν γαρ ασθενώ τότε δυνατός ειμι. Γέγονα άφρων καυχώμενος!

υμείς με ηναγκάσατε. εγώ γαρ ώφειλον υφ' υμών συνίστασθαι· ουδέν γαρ υστέρησα των υπερλίαν αποστόλων, ει και ουδέν ειμι. τα μεν σημεία του αποστόλου κατειργάσθην εν υμίν εν πάση υπομονή, εν σημείοις και τέρασι και δυνάμεσι» (Β' Κορ. 12, 1-12).

3. Η τρίτη περιαιτολογία του αποστόλου Παύλου είναι το ότι έχει κηρύξει αδάπανο το Ευαγγέλιο και δεν πλεονέκτησε σε κανένα και ούτε του εκμεταλλεύτηκε. Αντιθέτως, το κάθετι το έκανε εκ καρδιάς και με πολλή αγάπη στον καθένα. Αυτοί οι χριστιανοί είναι το καύχημά του και η χαρά του. *«Χωρήσατε ημάς· ουδένα ηδικήσαμεν, ουδένα εφθείραμεν, ουδένα επλεονεκτήσαμεν. ου προς κατάκρισιν λέγω· προείρηκα γαρ ότι εν ταις καρδίαις ημών εστε εις το συναποθανείν και συζήν. πολλή μοι παρρησία προς υμάς, πολλή μοι καύχησις υπέρ υμών· πεπλήρωμαι τη παρακλήσει, υπερπερισεύομαι τη χαρά επί πάση τη θλίψει ημών» (Β' Κορ. 7, 2-4).*

Με πολύ συναισθηματικό λόγο και αγάπη καρδιάς απευθύνεται προς τους Θεσσαλονικείς που αγαπούσε και τους λέγει ότι το ευαγγέλιο που τους κηρύττει δεν

το κάνει για να αρέσει στους ανθρώπους. Δεν τους κολάκεψε ποτέ για να τους πάρει χρήματα, ούτε και για να δρέψει δόξες και επαίνους, αλλά άντεξε το βάρος της αποστολικής διακονίας του και τα έβγαλε πέρα μόνος του. Έζησε με απλότητα ανάμεσά τους σαν μία μάνα που στοργικά θάλπει τα παιδιά της. Η αγάπη του είναι τόσο μεγάλη, ώστε όχι μόνο το Ευαγγέλιο αλλά και αυτήν την ζωή του ακόμη θα μπορούσε να δώσει γι' αυτούς. Τους ζητά να δουν και να σεβαστούν τον κόπο του και τον μόχθο του. Νύχτα και ημέρα εργαζόταν με τα ίδια τα χέρια του για να δώσει το καθημερινό ψωμί στους συνεργάτες του και να μην τους επιβαρύνει με το κήρυγμα του Ευαγγελίου. Μάρτυρες της αποστολικής διακονίας του είναι η ζωή του, είναι οι ίδιοι πιστοί που τον έζησαν δίπλα τους. Έζησε με οσιότητα και αγιωσύνη, με δικαιοσύνη και με αγνότητα καρδιάς ενώπιον όλων. Ήταν πατέρας όλων που παρηγορούσε τους πονεμένους και στήριζε όλους για να περπατούν αξίως προς το κάλεσμα του Θεού που έλαβαν για την βασιλεία Του.

«Η γαρ παράκλησις ημών ουκ εκ πλάνης ουδέ εξ ακαθαρσίας, ούτε εν δόλω, αλλά καθώς δεδοκιμάσμεθα υπό του Θεού πιστευθήναι το ευαγγέλιον, ούτω λαλούμεν, ουχ ως άνθρωποις αρέσκοντες, αλλά Θεώ τω δοκιμάζοντι τας καρδιάς ημών. ούτε γαρ ποτε εν λόγω κολακείας εγενήθημεν, καθώς οίδατε, ούτε εν προφάσει πλεονεξίας, Θεός μάρτυς, ούτε ζητούντες εξ ανθρώπων δόξαν, ούτε αφ' υμών, ούτε από άλλων, δυνάμενοι εν βάρει είναι ως Χριστού απόστολοι, αλλ' εγενήθημεν ήπιοι εν μέσω υμών, ως αν τροφός θάλπη τα εαυτής τέκνα· ούτως ομειρόμενοι υμών ευδοκούμεν μεταδούναι υμίν ου μόνον το ευαγγέλιον του Θεού, αλλά και τας εαυτών ψυχάς, διότι αγαπητοί ημίν γεγένησθε. μνημονεύετε γαρ, αδελφοί, τον κόπον ημών και τον μόχθον· νυκτός γαρ και ημέρας εργαζόμενοι προς το μη επιβαρήσαί τινα υμών εκηρύξαμεν εις υμάς το ευαγγέλιον του Θεού. υμείς μάρτυρες και ο Θεός ως οσίως και δικαίως και αμέμπτως υμίν τοις πιστεύουσιν εγενήθημεν, καθάπερ οίδατε ως ένα έκαστον υμών ως πατήρ τέκνα εαυτού παρακαλούντες υμάς και παραμυθούμενοι και μαρτυρόμενοι εις το περιπατήσαι υμάς αξίως του Θεού του καλούντος υμάς εις την εαυτού βασιλείαν και δόξαν» (Α' Θεσ. 2, 3-12).

4. Η τέταρτη καύχηση ήταν για την πρόοδο των παιδιών του Θεού. Σκιρτά από αναφαίρετη χαρά και γλυκύτητα βλέποντας το έργο της πίστεως, τον κόπο της αγάπης και την υπομονή της ελπίδος τους (Α' Θεσ. 1, 2-3). Στην ουσία δοξάζει τον Θεό για την καλλιέργειά τους και χαιρόταν κι αυτός καρδιακά με την παρουσία τους. Για έναν πνευματικό ποια άλλη χαρά θα μπορούσε να υπάρχει πιο δυνατή μέσα του απ' αυτήν. Και δεν είναι δική του, αλλά ανήκει ως καρπός στον Θεό. Ο Θεός είναι ο Γεωργός που γεωργεί τις καρδιές των ανθρώπων και οι ιερείς Του μονάχα οι διάκονοί Του. Τα παιδιά του Θεού είναι το στεφάνι του, η δόξα του και η χαρά του. Ως απόστολος του Χριστού έβαλε τον κόπο του και την εναγώνια προσευχή του, γι' αυτό και όλοι τους είναι το στεφάνι της καύχησης του. *«Τις γαρ ημών ελπίς ή χαρά ή στέφανος καυχήσεως ή ουχί και υμείς έμπροσθεν του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού εν τη αυτού παρουσία; υμείς γαρ εστε η δόξα ημών και η χαρά» (Α' Θεσ. 2, 19-20)*

Παλεύοντας με τον πειρασμό

Καθώς, λοιπόν, περνούν από το μυαλό αυτές οι σκέψεις βλέπει κανείς πως **υπάρχει και η εν Χριστώ καύχηση, που στην ουσία είναι μία μεγάλη δοξολογία και ευχαριστία στον Θεό** που μέσα από το χωματίνο σκεύος του ανθρώπου κατεργάζεται την σωτηρία των αδελφών. Όμως πολύ ύπουλος έρχεται και άθλιος ο πειρασμός της αθλίας και απόκρυφης περιουτολογίας. Έρχεται σε κάθε στιγμή πρόστυχος και πιπιλίζει το μυαλό του ανθρώπου, για να τον κατευθύνει σε κενόδοξες ενέργειες και εγωπαθή έργα. Θέλει να τον αποδιώξει από την πίστη και την αγάπη του Θεού. Και άραγε πώς να φερθεί σ' αυτόν τον μόνιμο πειρασμό που τον κυνηγά για να τον ρίξει;

Το πρώτον είναι ότι πρέπει να δεχτεί την πραγματικότητα του εαυτού του . Είναι γήινος και ο πειρασμός αυτός θα τον σέρνει και θα τον σβαρνίζει σαν το καύκαλο της χελώνας. **Δεν πρέπει να πει γιατί σε μένα .** Κανείς δεν έφτασε σε ύψη απαθείας. Ο πειρασμός της περιουτολογίας άπτεται και των τελείων, διότι έρχεται στα κρυφά. Ξέρει, λοιπόν, πως **ένας ύπουλος πειρασμός του κυνηγά κάθε φορά μετά από κάθε πράξη αγάπης του. Είναι η λατρεία του εαυτού του.** Αυτή η αποδοχή βοηθά στο να είναι ο άνθρωπος πάντοτε σε μία **εγρήγορη** και να μπορεί να βλέπει τα ενεργήματα του διαβόλου και να μην πλανηθεί. Επίσης, τον βοηθά να αντιδράσει βλέποντας τον πειρασμό και **να μην απελπιστεί** ζώντας την πτώση, αλλά να δείξει την μετάνοια και την ταπείνωσή του. Ποτέ του ο πιστός δεν δίνει την χαρά στον πονηρό με την απελπισία του. Πάντοτε η ζωή του συμπλέκεται με την **ελπίδα** της αγάπης του Θεού.

Ένας δεύτερος δρόμος είναι η αίσθηση της ματαιότητας του κόσμου και η βαθιά ταπείνωση απέναντι στους αδελφούς . Ο κόσμος αυτός παράγεται (Α' Ιω. 2, 17) και αλλάζει το σχήμα του. Ο άνθρωπος ζει στην γη ως **πάραικος και παρεπίδημος**, διότι **ο ουρανός είναι η μόνιμη κατοικία** . Αυτή η αίσθηση φέρνει την ταπείνωση που φτιάχνει τις σχέσεις με τον εαυτό του, τον Θεό και τον άνθρωπο. Νιώθει ότι είναι του Θεού δούλος που τον έστειλε ο Πατέρας του στην γη για μία αποστολή Του και το θέλημά Του είναι η ζωή του. Νιώθει ότι δεν έχει να παίρνει, αλλά να δίνει στους αδελφούς. Νιώθει ότι φεύγει, και ο θάνατος είναι η πόρτα για τον ουρανό. Αυτή η τακτοποίηση των σχέσεων δημιουργεί ενδυνάμωση της καρδιάς, για να ξέρει τι θέλει από την εδώ ζωή και πώς να ζήσει χαρούμενα. Ξέρει ποιος είναι ο σκοπός του και ποια η αποστολή του. Πολύ όμορφα εκφράζει αυτήν την ταπείνωση ο **άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός**, που περιερχόταν την Ελλάδα επί Τουρκοκρατίας και κήρυττε τον Χριστό με μεγάλη ταπείνωση. Σε κάθε πόλη και χωριό που πήγαινε έστηνε στην πλατεία έναν ξύλινο Σταυρό, έβαζε ένα σκαμνί και από εκεί επάνω κήρυττε στους χριστιανούς. Τους έλεγε ότι τούτο το σκαμνί είναι ο τάφος του και ο ίδιος είναι πεθαμένος και ότι τους κηρύττει τον Χριστό και όχι τον εαυτό του. Παράλληλα η αγάπη του τον οδηγούσε να λέγει με γνήσια ταπείνωση ότι δεν είναι

τίποτα και δεν είναι άξιος ούτε τα χέρια τους ούτε τα ποδάρια τους να φιλήσει. Με αυτή την ταπείνωση του Αγίου άραγε πώς θα μπορούσε να παρεισφρήσει ο πειρασμός της απόκρυφης περιουτολογίας;

Παλεύοντας με τον πειρασμό αυτό που μόνιμα σκοντάφτει πάνω του, πώς πρέπει ο άνθρωπος να φερθεί; Πέρα από την αποδοχή του πειρασμού σαν μία πραγματικότητα, **πρακτικά πρέπει και να αντιδρά άμεσα με δύο τρόπους.** Λέγει ο **ιερός Χρυσόστομος** ότι **ο πρώτος είναι να κλείνει αμέσως την πόρτα στον λογισμό αυτό και να συνεχίζει το έργο του σαν να μην έχει γίνει τίποτα**. Κλείνει την πόρτα, δεν τον σκέφτεται σε μόνιμη βάση και αδιαφορεί μέχρι να πέσει στην αφάνεια και στην αδυναμία ο πειρασμός. Η πόρτα που κλείνει κατάμουτρα στον πειρασμό είναι για να μην μπει στη διαδικασία να συνομιλήσει μαζί του και να αδιαφορήσει ό,τι κι αν λέει. Η αμαρτία της Εύας ήταν που κάθισε και συζήτησε. Από εκεί επήλθε η πτώση. Στην πρώτη σκέψη, την «πρωτόνοια», της κλείνουμε την πόρτα, χτυπούμε τον λογισμό μόλις προβάλλει μπροστά μας. Ο πιστός στην αρχή έχει την δύναμη να αντισταθεί, διότι η συνομιλία μετά κάνει τον άνθρωπο έρμαιο και υποχείριο του πειρασμού προς την πτώση και την αρέσκεια να κολυμπά σ' αυτόν τον γλυκασμό του ηδονισμού της έσω περιουτολογίας.

Η συνεχής επίσκεψη του πειρασμού δεν ανησυχεί τον πιστό, αλλ' αντιθέτως οδηγείται σε μεγαλύτερη αδιαφορία, διότι έτσι αποδυναμώνεται ο πονηρός. Όπως τα σκυλιά γαυγίζουν έξω από το σπίτι σου, λέγει ο **Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης**, και δεν σε νοιάζει, έτσι και τον πιστό δεν τον νοιάζει όσο κι αν γαυγίζει ο αντίδικος σαν σκυλί με την κακία του. **Η αδιαφορία, πολλές φορές, είναι το καλύτερο όπλο κατά του διαβόλου**, διότι έτσι ακυρώνεται και δεν παίρνει την αξία που θέλει. Επιπλέον, ο φόβος στους πειρασμούς ενσπείρει πανικό και εσωτερική διάλυση. Από μόνος του ο άνθρωπος με τον φόβο του δημιουργεί ευάλωτο περιβάλλον, για να εισέλθει ο πονηρός. Όταν ο εχθρός γνωρίζει τον φόβο του ανθρώπου, τότε τον παίζει σαν την γάτα με τον ποντικό και τον διαλύει. **Η αδιαφορία ως ποιμαντική αντιμετώπιση των βλάσφημων και κενόδοξων λογισμών είναι η σοφή κίνηση.** Το κλείσιμο της πόρτας είναι αυτή η αδιαφορία και η φυγή από την ενασχόληση της σκέψης.

Σ' έναν πειρασμό όμως δεν αρκεί μόνο η οποιαδήποτε φυγή, διότι μετά από λίγο, με την επανεπίσκεψη και επιμονή του μπορεί να υποχωρήσει και να πέσει ο άνθρωπος. Χρειάζεται και το αντάμωμα της **προσευχής** και της παράθεσης στον Θεό. Όταν ξεριζώνουμε έναν πειρασμό, κάτι πρέπει να φυτεύουμε και αυτό είναι η αγάπη του Θεού και η πίστη. Έτσι, αδιαφορώντας και φεύγοντας από τον λογισμό, γυρίζει η καρδιά του πιστού και λέγει ηχηρά μέσα του «*αχρείος δούλος του Θεού ειμι*». Τα λόγια της προσευχής του αυτής δίνουν το στίγμα της ψυχής του, που νιώθει ταπεινά πως **όλα τα καλά που έχει είναι από τον Θεό και Του δοξάζει και Του ευχαριστεί που τον έχει ως δοχείο της χάριτός Του**. Εξάλλου ο ίδιος ο Χριστός

έδωκε αυτήν την παραγγελία λέγοντας πως, «*κι αν όλα τα διατεταγμένα τα επιτελέσεις, να λες μέσα σου ότι είσαι αχρείος δούλος Του*» και **η δόξα να μη μένει μέσα σου, αλλά στον δωρεοδότη Κύριο που σ' έκανε όργανό Του.**

Επίλογος

Και τελικά, αυτό που απομένει σε μία ψυχή του Θεού που αγωνίζεται είναι **να παλεύει**, για να μην εισέλθει ο ύπουλος αυτός πειρασμός της περιουτολογίας που σαν κισσός και σαν σαράκι μπορεί να καταφάει την πνευματική ζωή της. Για έναν χριστιανό αυτό που έμεινε για να περιουτολογεί και να μιλά μέσα του και να καυχιέται **είναι μόνο ο σταυρός του Χριστού** που κουβαλά πάνω του θεία χάριτι, με όλα τα στίγματα του μαρτυρίου της πίστεώς του, καθώς και η χαρά της λύτρωσής του με τον θάνατο της αμαρτίας και την καινούργια ζωή που ζει. «*Εμοί δε μη γένοιτο καυχάσθαι ει μη εν τω σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δι' ού εμοί κόσμος εσταύρωται καγώ τω κόσμω*» (Γαλ. 6, 14).

Και έσκυβα στον Θεό και του ζητούσα την δική Του την ταπείνωση. Αχρείος δούλος του Θεού ειμί, είμαι ο κλήρος Του και ο τόπος Του, που μέσα μου ζει και δουλεύει το θέλημά Του. Το μόνο καύχημα που μου απόμεινε είναι ο σταυρός μου και η αγάπη του Χριστού μου. Και εκεί έβρισκα την δύναμή μου και την υπόσταση του προσώπου μου, εκεί, μέσα μου, όπου ζει ο Χριστός με την Θεία Κοινωνία. Όλος ο Χριστός εντός μου, ο ένοικός μου, η χαρά μου και η δύναμή μου. Δεν ζω εγώ, ζει εν εμοί ο Χριστός...

(Από το βιβλίο "Εις επίγνωσιν αληθείας", Αρχιερατικού Επιτρόπου Αμυνταίου Αρχιμ. Σεβαστιανού Τοπάλη, 2012)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ: *“Θερμές ευχαριστίες στον συγγραφέα του βιβλίου “Το ένδυμα της ψυχής”, αρχ. Σεβαστιανό, Αρχιερατικό Επίτροπο Αμυνταίου, που μας έδωσε την ευλογία του για την δημοσίευση του παρόντος αποσπάσματος”.*